

Београд - Влада Србије планира да до краја ове и почетком следеће године узме позајмице од чак шест милијарди евра, што ће укупни јавни дуг земље подићи на ниво од око 50 процената бруто домаћег производа или 15 милијарди евра.

То је драстично више од тренутног нивоа од 30 одсто БДП и приметно изнад границе од 45 процената, коју је Министарство финансија поставило као горњи лимит безбедног задуживања и који држава не би смела да пређе, чак ни дугорочно посматрано. Овај прорачун важи за случај да пад БДП-а ове године буде само два одсто, а пошто се очекује још слабији резултат, могуће је да ће се уз нове кредите Србија опасно приближити зони високе задужености.

Више од трећине нових дугова потиче од аранжмана са Међународним монетарним фондом за помоћ девизним резервама, у вредности од три милијарде евра. Србија је већ повукла 800 милиона евра, што значи да по овом основу може да узме још 2,2 милијарде евра. Држава намерава да узме још око милијарду евра за помоћ буџету, које ће обезбедити из кредита Светске банке вредног 140 милиона евра, зајмова три комерцијалне банке у укупном износу од 90 милиона евра, као и кредита од 200 милиона евра, који би Србији ускоро требало да одобри Русија. Уз то, Министарство финансија преко Управе за трезор емитује и државне записе који, такође, служе за попуну државне касе, на основу чега је од јуна стекла нове обавезе од чак 495 милиона евра (које ће са новим емисијама даље расти).

Држава је најавила и узимање бројних кредита за инвестиционе пројекте, па се тако очекује да у наредним месецима јавне финансије буду оптерећене за још 200 милиона евра колико би требало да износи кинески кредит за један или два моста, као и за око милијарду евра за радове на Коридору 10, превасходно на деоници Ниш - Димитровград, од чега ће 600 милиона обезбедити Европска инвестициона банка са којом још није закључен уговор, док ће Светска банка позајмити 388 милиона долара (око 270 милиона евра), а Европска банка за реконструкцију и развој 150 милиона. Осим ових дугова, држава ће под комерцијалним условима узети и 235 милиона евра за Путеве Србије како би био покривен дуг путарима и још 250 милиона за Национални инвестициони план. Списку кредита, које ће држава некако морати да врати у наредним годинама треба додати и 800 милиона евра које је председник Борис Тадић затражио од руског колеге Дмитрија Медведева за изградњу метроа и инфраструктуре (тако да Руси дају укупно милијарду евра), затим кредит Европске инвестиционе банке за мала и средња предузећа од 250 милиона и на крају кредит за финансирање докапитализације Комерцијалне банке од 120 милиона евра.

Министарство финансија је недавно саопштило да држава није угрозила одрживост јавног дуга задуживањем у првом делу ове године, пошто је дуг остао на граници од 30 одсто БДП-а, али питање је да ли ће то исто важити ако дуг са садашњих 9,3 милијарде евра скочи на више од 15 милијарди, када буду активирани сви најављени кредити.

(Данас)